

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-1124/23-H
Sp. zn. ČŠIH-S-182/23-H

Název	Základní škola, Smiřice, okres Hradec Králové
Sídlo	Jiráskova 206, 503 03 Smiřice
E-mail	skola@zssmirice.cz
IČO	69 172 552
Identifikátor	600 088 995
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Roman Kopecký
Zřizovatel	Město Smiřice
Místo inspekční činnosti	Jiráskova 206, Smiřice
Inspekční činnost na místě	25. 9. 2023 – 18. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analýza informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledující a hodnotící efektivnost vzdělávací soustavy dle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Smřice, okres Hradec Králové (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 362 žáků v 18 třídách podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Otevřená škola“ (dále „ŠVP“). Nejvyšší povolený počet žáků byl naplněn na 54 %, z toho 9 % tvořili žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 10 % žáci s odlišným mateřským jazykem. Do pěti oddělení ŠD bylo zapsáno 120 účastníků zájmového vzdělávání.

O své činnosti informuje škola na webových stránkách www.zs-smrice.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předchozího inspekčního hodnocení došlo k personální obměně na pozici ředitele školy. Ředitel školy vykonává svou funkci od září 2022. Svým aktivním přístupem v oblasti personálních, materiálních a finančních podmínek postupně vytváří vhodné předpoklady pro stávající fungování školy i pro její další perspektivní rozvoj. Obecně stanovené koncepční záměry zatím nejsou podrobně rozpracovány ve strategii školy. Není tak zcela zřejmé, pomocí jakých nástrojů hodlá škola své koncepční cíle realizovat a v jakém časovém horizontu. Vzhledem ke krátkému funkčnímu období ředitele školy se zatím podařilo realizovat pouze dílčí cíle, rezervy zůstávají především v oblasti materiálně technického stavu budovy, motivace učitelů k intenzivnějšímu dalšímu vzdělávání a ve využívání inovativních metod ve vzdělávání žáků.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy. Účelné vymezení oblastí působnosti všech vedoucích pedagogických i nepedagogických pracovníků a jejich kompetencí vytváří velmi dobré podmínky pro efektivní řízení. Pro úspěšný chod školy je rozhodující každodenní zodpovědná práce dvou zástupců ředitele školy a zapojení dalších pedagogických i nepedagogických pracovníků do jejího řízení (pracovníci školního poradenského pracoviště, předsedové metodických orgánů, vedoucí školní jídelny). Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy v rámci činnosti metodických sdružení, předmětových komisí a prostřednictvím pedagogické rady. Pedagogové spolupracují v oblasti organizačního zajištění výchovně vzdělávacího procesu, např. organizace soutěží a exkurzí, revize a plnění ŠVP aj. Plynulému fungování školy napomáhá zavedený systém porad, funkční přenos informací a pravidelné jednání pedagogické rady.

Ředitel školy po svém nástupu začal formou vlastní hospitační činnosti a prostřednictvím anonymního dotazníkového šetření postupně vyhodnocovat činnost školy ve všech jejích oblastech. Na základě výsledků ve spolupráci s pedagogickým sborem, zákonnými zástupci i žáky aktivně hledá řešení, případně opatření ke zlepšení. K prioritám, které se již částečně pozitivně projevily ve výuce, patří průběžné zapojování prvků sebehodnocení žáků a postupné sjednocování váhy známek.

Škola vytváří dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci se zákonnými zástupci žáků na pravidelných informačních schůzkách, od tohoto školního roku formou triád, a nabídkou individuálních konzultací. Spolupráce se zřizovatelem i s dalšími subjekty (mateřská škola, dům dětí a mládeže, základní umělecká škola, místní společenské organizace, občanská sdružení aj.) je efektivně využívána k rozvoji klíčových kompetencí žáků a smysluplnému trávení volného času.

Přímou pedagogickou činnost ve škole vykonává 29 pedagogických pracovníků. Všichni jsou kvalifikovaní, ale ne všichni jsou odborně vzděláni pro předměty, které vyučují, což v části hodin ovlivnilo kvalitu výuky. Pomoc žákům se SVP poskytovali čtyři asistenti pedagoga a speciální pedagog. Psychologickou pomoc žákům, případně zákonným zástupcům zajišťuje externí školní psycholog.

Vícezdrojové financování školy vytváří velmi dobré podmínky pro naplňování vzdělávacích programů. Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálně technického zázemí a postupně zlepšuje podmínky pro základní i zájmové vzdělávání. Škola disponuje dostatečným počtem učeben, z nichž některé jsou odborně zaměřené, školní knihovnou, relaxačními prostory pro žáky, tělocvičnou s posilovnou, víceúčelovým sportovním hřištěm, keramickou dílnou aj. Prostorové podmínky školy jsou plně využity, školní družina má k dispozici převážně samostatné prostory. Učebny jsou vybaveny prostředky informační a komunikační technologie a didaktickou technikou. Budova školy je zabezpečena elektronickým systémem proti vniknutí cizích osob. Pro zajištění bezpečnosti žáků škola vytipovala v budově riziková místa, která jsou pod pravidelným dohledem vyučujících i dalších zaměstnanců školy. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně, strávníci mají možnost výběru ze dvou druhů jídel. Poskytovaná strava je pestrá, podpora zdravých stravovacích návyků je zajištěna i prostřednictvím zapojení do projektů Mléko do škol a Ovoce do škol.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem většiny sledovaných hodin byla pozitivní pracovní atmosféra, vstřícný a partnerský přístup vyučujících k žákům. Žáci respektovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími.

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách měla rozdílnou úroveň. V části vyučovacích hodin byla výuka dobře organizačně promyšlena a realizována. Učební látka byla zpravidla probírána v souvislostech, nechybělo využívání mezipředmětových vztahů a praktických příkladů z praxe. Vhodně zvolené aktivity na sebe logicky navazovaly, přispívaly k svižnému tempu hodiny, zapojení žáků do výuky a jejich zájmu o probírané učivo. Výukové formy a metody se účelně střídaly a směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Učitelé vytvářeli podmínky a podněty pro aktivitu žáků, vhodně je motivovali a podporovali jejich iniciativu. Pedagogové podněcovali dialog mezi žáky, který podporoval učení a prohlubování poznatku, poskytovali jim zpětnou vazbu s prvky formativního hodnocení. Průběžně sledovali činnosti žáků, identifikovali vzdělávací potíže a v případě potřeby poskytli žákům při řešení zadaných úloh odpovídající podporu. Přínosné bylo působení asistentů pedagoga, kteří poskytovali individuální podporu žákům s potřebou podpůrných opatření a dle potřeby i ostatním žákům.

V části vyučovacích hodin byly zaznamenány didaktické a metodické nedostatky a méně účinné pedagogické postupy. Užití metody a formy v těchto hodinách, tj. převaha frontální výuky a samostatné práce, v některých případech i s dominantní rolí učitele, jen v malé míře rozvíjely kreativitu žáků. Méně často byla využívána účelná kooperace ve dvojicích či skupinách přispívající k rozvoji sociálních kompetencí. Převaha frontální organizace se v některých případech projevila nerovnoměrným zapojením žáků, klesající aktivitou a jejich nízkou spoluúčastí při vzdělávání. Malou měrou byly zařazovány pedagogické postupy, které by žáky motivovaly k vyššímu zapojení, rozvíjely hlubší porozumění problematice a zvyšovaly efektivitu výuky, např. problémové úlohy, prvky činnostního učení, vrstevnického učení, didaktická hra apod. Ojedinele vyučující cíleně pracovali s chybou jako

prostředkem pro vlastní učení žáků. Užití interaktivních tabulí se v řadě hodin omezilo na projekci, nebyla využita jejich interaktivní funkce, která by přispěla k zapojení a zvýšení aktivity žáků. K lepšímu pochopení probíraného učiva někdy scházelo i propojení probíraných témat s reálným životem, interpretace informací z různých zdrojů a zařazení mezipředmětových vztahů ve větším rozsahu. Nízká míra diferenciací zadávaných úkolů v části hodin nezohledňovala rozdílné pracovní tempo a vzdělávací možnosti žáků. V těchto hodinách plnili všichni žáci stejné typy úloh a příkladů, nebylo uplatněno rozšíření učiva nadaným a rychlejším jednotlivcům z hlediska různé obtížnosti úkolů. Z hospitačních zjištění inspekčního týmu rovněž vyplynulo, že učitelé sice identifikují žáky s potřebou podpůrných opatření i ohrožené školním neúspěchem, ale uplatňování doporučených postupů a účinnost podpory je závislá na pedagogické zkušenosti jednotlivých vyučujících. Závěr vyučovací hodiny nebyl v některých případech didakticky využit ke zhodnocení práce žáků, k jednoduchému vzájemnému hodnocení nebo sebehodnocení podle předem známých kritérií, často chyběla zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle.

V hodinách hospitovaných v ŠD byly účastníkům zájmového vzdělávání nabízeny pestré činnosti vedoucí k smysluplnému využívání volného času. Řízené a spontánní aktivity byly časově vyvážené a vycházely z individuálních potřeb a zájmu žáků. Účastníci byli v průběhu vzdělávání motivováni k jednotlivým činnostem a průběžně pozitivně slovně hodnoceni. V průběhu činností byly efektivně rozvíjeny především jejich sociální, komunikativní a pracovní kompetence a vlastní tvořivost a představivost.

Součástí vzdělávání jsou krátkodobé i dlouhodobé projekty, např. přednášky, exkurze, besedy, školy v přírodě, plavecký a lyžařský výcvik, Adopce na dálku aj.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má vytvořené mechanismy pro zjišťování a vyhodnocování celkových, skupinových a individuálních výsledků vzdělávání žáků, které jí poskytují ucelený přehled o míře osvojení vědomostí a znalostí a následně umožňují přijímat účinná opatření vedoucí ke zlepšení vzdělávacího procesu. Úroveň dosažených vědomostí a znalostí je zjišťována běžnými interními nástroji dle školního řádu i výběrovým externím testováním. V tomto školním roce začala škola pracovat v českém jazyce se žákovskými portfolii, které mají cíleně vést žáky k vlastnímu hodnocení pokroku. Pozornost je rovněž věnována vzdělávacím výsledkům žáků s potřebou podpůrných opatření, s riziky školní neúspěšnosti a žákům s odlišným mateřským jazykem.

Přechod žáků z prvního na druhý stupeň je většinou plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. Celkové výsledky žáků jsou v období posledních dvou let stabilní, v rámci jednotlivých ročníků i předmětů jsou vyrovnané. Žáci s potřebou podpůrných opatření a žáci s odlišným mateřským jazykem nedosahují výrazně horších výsledků než ostatní žáci. Dokladem systematické práce třídních učitelů a správně nastavených pravidel pro omlouvání nepřítomnosti žáků je nízké procento hodnocení chování sníženým stupněm a nízká míra omluvené i neomluvené absence. Škola vytváří motivační prostředí pro zapojení žáků do vědomostních a sportovních soutěží.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání v ŠD průběžně sledují vychovatelky, dbají na to, aby jednotlivci dosáhli maximálního vzdělávacího pokroku. Výsledky odpovídají osobním možnostem účastníků. Ti jsou prostřednictvím zážitkových metod práce dostatečně motivováni k získávání nových informací, znalostí a dovedností, jsou systematicky vedeni k sebezpoznaní, rozvoji osobnostních a sociálních dovedností i individuálních zájmů a nadání.

Komplexní systém poradenských služeb je zajišťován kooperací všech členů školního poradenského pracoviště (výchovná poradkyně, školní metodik prevence, školní psycholog a speciální pedagog) s vedením školy. Nastavený systém vytváří příznivé podmínky pro začleňování žáků se širokým spektrem potřeb do výchovně vzdělávacího procesu. Efektivní pomoc spočívá ve včasné pedagogické diagnostice žáků, informování jednotlivých vyučujících o vzdělávacích potřebách těchto žáků, v realizaci doučování, ve vytvoření plánů pedagogické podpory. Zejména žákům 8. a 9.ročníků je věnována péče v oblasti kariérového poradenství (exkurze u místních zaměstnavatelů, návštěvy středních škol, besedy s místními odborníky aj.). Školní metodik prevence v úzké spolupráci s výchovnou poradkyní zpracovávají novou školní preventivní strategii tak, aby lépe odpovídala aktuálním potřebám školy. Problematika prevence rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit. Způsob řešení kázeňských problémů a neomluvené absence představují okamžitá jednání s rodiči, svolání výchovné komise, v závažnějších případech škola postupuje ve spolupráci se sociálním odborem města.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 došlo ke změně na pozici ředitele školy a k navýšení celkového počtu žáků. Částečnou obměnou prošel též pedagogický sbor.

Silné stránky

Základní škola

- Vedení školy monitoruje formou dotazníkového šetření spokojenost pedagogických pracovníků a zákonných zástupců s fungováním školy jako podklad pro autoevaluaci školy. (2.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Vedení školy nerozpracovalo koncepční záměry do konkrétní strategie rozvoje školy. (1.1)
- Učitelé minimálně podporovali samostatnost žáků či jejich vzájemnou kooperaci. Nevedli žáky ke kladení problémových otázek, samostatnému vyvozování, hledání či porovnávání informací. (4.2)
- Žáci pouze ojediněle pracovali se vzdělávacími cíli, ojediněle byli vedeni k vlastnímu nebo vzájemnému hodnocení. Jen výjimečně byla patrná snaha pedagogů výuku diferencovat. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zpracovat realistickou strategii rozvoje školy, stanovit v ní konkrétní termíny, prostředky a nástroje k dosažení cílů a osoby odpovědné za jejich plnění. Pravidelně vyhodnocovat její plnění, aktualizovat a přijímat opatření k dosažení stanovených cílů.

- Diferencovat vzdělávací obsah a zajistit větší podporu žákům během vzdělávání vzhledem k jejich individuálním potřebám.
- Využívat metody a formy výuky vedoucí k aktivní spoluúčasti žáků ve vzdělávání, k samostatnému uvažování, objevování, vyvozování poznatků, vyhledávání informací i kritickému myšlení.
- Neopomíjet didakticky pracovat se závěry hodin (rekapitulace učiva, zhodnocení práce žáků a vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy, Smiřice, okres Hradec Králové, z 19. 9. 2006, s účinností od 1. 1. 2007 včetně dodatku č. 1
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve věci provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení č. j. KUKHK-23176/SM/2022-5 ze dne 15. 8. 2022 s účinností od 1. 9. 2022
3. Jmenování do funkce ředitele školy městem Smiřice č. j. SMI/3073/TA/22/NO ze dne 1. 6. 2022 s účinností od 1. 8. 2022
4. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy za školní roky 2022/2023 a 2023/2024
5. Koncepce rozvoje školy na období 2022-2027
6. Dotazníkové šetření spokojenosti žáků, zákonných zástupců a pedagogických pracovníků realizované ve školním roce 2022/2023
7. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (aktuální stav)
8. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2022/2023 k termínu konání inspekční činnosti
9. Tematické plány učiva pro školní rok 2023/2024
10. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy za školní rok 2022/2023 k termínu konání inspekční činnosti
11. Záznamy z jednání metodických orgánů ve školním roce 2022/2023 k termínu konání inspekční činnosti
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti (vzorek)
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti

14. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
15. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný k termínu konání inspekční činnosti
16. Školní řád platný k termínu konání inspekční činnosti
17. Rozvrhy hodin platné k termínu konání inspekční činnosti
18. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný k termínu konání inspekční činnosti
19. Vnitřní řád školní družiny platný k termínu konání inspekční činnosti
20. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny ve školním roce 2023/2024
21. Školní matrika základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
22. Přehled hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (výpis ze školního informačního systému)
23. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Suchánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Olivová, školní inspektorka

Mgr. Bc. Milena Zrzavá, školní inspektorka

Mgr. Josef Pavlát, kontrolní pracovník

31. 10. 2023